

LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMO NR. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 32, 33, 34 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO NR. XI-1253 22, 22¹, 23¹ IR 25¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymus, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
Lietuvos bankų asociacija, 2022-03-21 raštas Nr. 06/05	1. Siūloma numatyti, kad restruktūrizavimo atveju didinant sumą būtų netaikomi SNTSKĮ 7 ir 24 straipsniai. Pavyzdžiui, kreditus užsienio valiuta kredito davėjai dažniausiai teikia tik prie tam tikrų užsienio valiutų, įvertinę jų svyravimo rizikas. Taigi, gali susidaryti situacija, kad, restruktūrizuojant kreditą – didinant esamą kredito sumą siekiant padengti esamus įsiskolinimus, kredito gavėjo pajamų ar gyvenamosios vietos šalies valiuta nebus įtraukta į kredito davėjui priimtinių valiutų sąrašą, todėl kreditas negalės būti restruktūrizuojamas didinant esamo kredito sumą. Atkreipiame dėmesį, kad restruktūrizavimas didinant kredito sumą atliekamas kredito sutarčiai galiojant (kredito sutartis nėra nutraukta) ir didinama suma yra lygi kliento įsiskolinimui laiku negrąžintai kredito daliai (pavyzdžiui, už 2-3 mėn.) padengti. Šis pakeitimas padės išvengti skolų išieškojimo dėl įsipareigojimų pagal galiojančią kredito sutartį nevykdymo.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo (toliau – SNTSKĮ) 7 straipsnis užtikrina individualizuotos (asmeniškai pritaikytos) informacijos pateikimą vartotojui apie konkrečias kreditavimo sąlygas, kurios pagrindu vartotojas (kredito gavėjas) gali priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl sutartinių įsipareigojimų prisiėmimo. Pažymėtina, kad restruktūrizavimo atveju gali būti keičiama ne tik kredito suma, ją didinant pradelstų įsipareigojimų suma, tačiau gali būti keičiamos ir kitos vartotojui reikšmingos sąlygos, kaip kad kredito sutarties trukmė, įmokų dydis, įmokų skaičius, mokėjimo periodiškumas ir kt. Tokia informacija turi esminę reikšmę vartotojui, kad jis galėtų įvertinti siūlomas sąlygas, priimti sprendimą, ar naudingiau jam būtų restruktūrizuoti kreditą pasiūlytomis sąlygomis, ar kreiptis į kitą kredito davėją (pvz., dėl refinansavimo).

		<p>SNTSKĮ 24 straipsnyje nustatytos vartotojų apsaugai skirtos priemonės, skirtos vartotojui apsaugoti nuo galimos užsienio valiutos kurso svyravimo rizikos ir tokiai rizikai sumažinti ir (arba) jai suvaldyti. Viena iš vartotojui reikšmingų valiutos kurso svyravimo priemonių nustatyta minėtame straipsnyje – vartotojo teisė konvertuoti kredito valiutą į eurus arba į kredito gavėjo pajamų valiutą, jeigu dėl to buvo susitarta kredito sutartyje. Šia teise vartotojas galėtų pasinaudoti bet kuriuo kredito sutarties vykdymo ir kredito restruktūrizavimo metu. SNTSKĮ 24 straipsnyje taip pat nustatyta pareiga teikti informaciją apie užsienio valiutos kurso svyravimus. Kredito užsienio valiuta restruktūrizavimo atveju kredito sutartis nėra nutraukiama, toliau tęsiamas vartotojo sutartinių įsipareigojimų vykdymas ir vartotojas susiduria su tomis pačiomis rizikomis, todėl jam išlieka aktuali informacija, susijusi su užsienio valiutos kurso svyravimais.</p>
	<p>3. Siūlome pakeisti SNTSKĮ 8 str. 1 d. nustatytą reikalavimą atsižvelgiant į kredito gavėjų prašymus ir praktines problemas, su kuriomis jie susiduria, negalėdami sudaryti kredito sutarties įpareigojančio pasiūlymo pateikimo dieną. Praktikoje pastebime, kad kredito gavėjams kyla sunkumų dėl šio reikalavimo, jiems sunkiai suprantamas toks jų teisių ir laisvių ribojimas ir prašo suteikti galimybę, gavus įpareigojantį pasiūlymą, sudaryti kredito sutartį tą pačią dieną, t. y. nelaukiant kitos dienos, kaip yra pagal galiojančią šio įstatymo straipsnio redakciją. Būsto pirkimo procesas ir sprendimas imti būsto kreditą nėra spontaniškas. Be to, vadovaujantis SNTSKĮ 19 straipsniu, kredito gavėjas turi teisę atsisakyti kredito sutarties per 14 dienų nuo kredito</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (toliau – Direktyva) 14 straipsnio 6 dalį valstybės narės nustato ne mažiau kaip 7 dienų laikotarpį, per kurį</p>

	<p>sutarties sudarymo dienos, nenurodydamas priežasčių ir nemokėdamas jokių papildomų mokesčių.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 2018 m. gegužės 30 d. LR Seimo Biudžeto ir finansų komiteto išvadoje buvo pritarta LR Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 16, 24 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIII-1489 numatyto straipsnio pakeitimo formuluotei:</p> <p><i>„1. Kredito davėjas privalo kredito gavėjui suteikti ne trumpesnę kaip 30 dienų apsvartymo laikotarpį, skirtą informaciją pagrįstam sprendimui dėl kredito sutarties sudarymo priimti. Kredito gavėjas gali atsisakyti naudotis apsvartymo laikotarpiu ir sudaryti kredito sutartį neprasidėjus apsvartymo laikotarpiui arba sudaryti kredito sutartį per trumpesnę, negu kredito davėjo suteiktas, apsvartymo laikotarpį. Apsvartymo laikotarpiu kredito davėjo įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą įpareigoja kredito davėją sudaryti kredito sutartį pasiūlyme nustatytomis sąlygomis, jeigu kredito gavėjas nusprendžia sudaryti kredito sutartį. Kredito davėjo įsipareigojimas sudaryti kredito sutartį netaikomas, jeigu paaiškėja, kad kredito gavėjo pagal šio įstatymo 13 straipsnį pateikta informacija yra neišsami, neteisinga arba netiksli.“</i></p> <p>Ši formuluotė taip pat būtų priimtina.</p>	<p>variantas turėtų pakankamai laiko palyginti pasiūlymus, įvertinti jų pasekmes ir priimti informaciją pagrįstą sprendimą. Apsvartymo laikotarpis reikalingas, kad kredito gavėjas galėtų palyginti rinkoje esančius kreditus, įvertinti jų pasekmes ir priimti informaciją pagrįstą sprendimą, ar sudaryti kredito sutartį. Kredito gavėjai, sudarantys kredito sutartis pagal keičiamą įstatymą, yra vartotojai, kurie visais atvejais yra mažiau informuoti ir silpnesnioji sandorio šalis. Pasiūlymas, pagal kurį kredito gavėjams būtų suteikta teisė atsisakyti įstatymu jiems suteiktos teisės į apsvartymo laikotarpį, gali sukelti neigiamų pasekmių, gali būti sudarytos prielaidos neatsakingam skolinimuisi. Kartu atkreiptinas dėmesys ir į Direktyvos 41 straipsnio a punkto nuostatą, kuria valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad vartotojai negalėtų atsisakyti teisių, kurios jiems suteikiamos pagal nacionalinę teisę, kuria perkeliama Direktyva.</p>
--	---	--